

LETO—YEAR XXI

Cena lista je \$5.00

Subscribed on second-class matter January 23, 1916, at the postoffice at Chicago, Illinois, under the title of "The Slovenian People's Supportive Union".

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918

Delavski položaj v Illinoisu nekoliko izboljššan

Toda izboljšati se mora še veliko več, da se bo lahko reklo, da se je res obrnil na bolje.

Chicago, Ill. — V mesecu avgustu t. l. je bilo zaposlenih malo več tovarniških delavcev kot v mesecu avgustu prejšnjega leta. To se je zgodilo prvič po poročilu delavskega departmента države Illinois. Državne posredovalnice za delo so poročale, da je bilo za vsakih sto izpraznjenih služb prijavljenih 136 prosilcev. Še pred enim letom jih je bilo za 100 izpraznjenih služb prijavljenih 165 prosilcev.

Pridobitev pri zaposlenju tovarniških delavcev ni velika. Število zaposlenih delavcev se je povišalo le za eno desetinko odstotka. In še zdaj je število skoraj tako nizko kot leta 1921, v katerem je bila depresija. Število zaposlenih delavcev je skoraj za štirinajst odstotkov nižje kot leta 1923. To pokaže, da bo treba čakati na ugodnejša poročila o zaposlenju tovarniških delavcev, da se bo lahko reklo, da se je položaj zares obrnil na boljše.

Za državo Illinois dela boljši vtis, ako se vpošteva število vseh zaposlenih delavcev. To število govori, da sta zaposlena dva odstotka in sedem desetink odstotka več kot lani. Naslednja tablica nam pokazuje, koliko delavcev je bilo zaposlenih leta 1927 in 1928 v primeru z zaposlenimi delavci leta 1922, ko se za to leto vzame številka sto. Za vsakih sto delavcev v tem letu je bilo zaposlenih:

Industrija	Avg. 1928	Avg. 1927
Kamen, sloven, steklo	123.2	127.2
Kovine, stroji	106.4	109.4
Lani produkti	77.2	89.7
Kočinarije, usnje	115.4	120.1
Kemikalije, olje, barve	128.6	136.6
Textil, papir	116.5	120.7
Tekstil	97.7	94.1
Oblika	68.0	68.3
Zlato, srebro in trgovina	90.9	95.1
Železo, železne trgovine	64.7	75.1
Železo, železne trgovine	141.6	158.1
Proizvodnja premoga	48.3	6.6
Stavbinstvo	136.8	144.1
Vse industrije	100.0	97.6

Povprečni tedenski zaslužek tovarniških delavcev je bil na teden \$28.35. Statistika pokazuje, da se je medza večina povisala delavcem in ne delavkam. Od leta 1924 do leta 1928 se je povprečna delavčeva meza na teden povišala za štiri odstotke, za delavke se je pa povprečni tedenski zaslužek znižal od \$17.57 na \$17.93.

Vrzi cent in dobil prižgano cigareto!

New York. — William Cohen, 25-letni Brooklynčan, je iznašel avtomat, ki meče iz sebe prižgane cigarete. Iznašja je kovinski zabojček na stojalu, ki ima spredaj naslikano glavo Indijanca. Ako vtakneš cent v razrezo in pritiskneš gumb, se najprej pokadi iz ust Indijanca, spodaj pa pade iz zabojčka prižgana cigareta, ki jo pobereš in vtakneš v usta. Cohen je delal tri leta na svoji iznajdbi in potrošil 25,000 cigaret pri poskusih. Patent je že prodal in obeta se mu veliko bogastvo.

Švica protestira proti Italiji.

Rim, 22. sept. — Mussolinijeva vlada je včeraj prejela protestno noto švicarske vlade radi aktivnosti italijanske tajne policije na švicarskih tleh v zvezi z aretacijo Cesare Rossija, bivšega fašista, ki je bil zapleten v Matteottijev umor, a je kasneje umrl ost proti Mussoliniju. Rimski listi lakonično naznanjajo, da vlada najbrž ne bo še odgovorila, ker je "zaposlena z drugimi važnejšimi stvarmi."

Hoover ignoriral delavsko federacijo

Dve uri je govoril, pa ni omenil strokovno organiziranega delavstva.

New York, N. Y. — Herbert Hoover, predsed. kandidat republikanske stranke, je govoril dve uri o delavstvu v Newarku, pa ni omenoval Ameriške delavske federacije v teku svojega govora. Spregovoril je pet tisoč besed, a besede o delavskem strokovnem gibanju mu niso prišle iz grla. Niti enkrat ni rekel, če se delavci organizirajo, da se bo meza povišala, skrajšalo število delavnih ur in izboljšale delavne razmere.

Rekel je, da ameriški delavci lahko smatrajo republikansko stranko za to, kar je prosperiteta, demokratično pa za to, kar ni prosperiteta. Republikanski predsedniški kandidat je lomil kopja tudi za visok tarif in za omejitve naseljevanja. Kazal ju je kot stebra republikanske delavske politike. Neka konferenca, kateri je on načeloval v letu 1921, je povzročila, da je v enem letu dobilo pet milijonov oseb delo.

2000 mrtvih voled viharja v Floridi

Prava situacija bila zamolčana skoro teden dni! Samo v enem kraju so našli 544 trupel. Število žrtev morda naraste na 2500.

Palm Beach, Florida. — Strašna resnica o posledicah orkana, ki je 16. septembra razdejal sto štirinajstih milj Floride, prihaja šele zdaj — po enem tednu — na dan. Sprva je bila zamolčana in omalovažena po zemljiških spekulacijah, ki zvaljajo ljudi v Florido.

Uradniki Rdečega križa in po veljiki državne milice, ki nadzorujejo pomožno akcijo, zdaj poročajo, da je najmanj 2000 oseb mrtvih in število morda naraste na 2500.

Dr. E. D. Clawson, ki vodi zdravniški štab na licu mesta, je v petek informiral vodstvo Rdečega križa, da je on sam našel 1385 mrtvih. V enem samem kraju na obrežju jezera Okeechobee med Canal Pointom in Miami Locksom so našli 544 mrtvih. V mnogih naselbinah so vsi prebivalci ubiti.

Washington, D. C. — Osebnostni odbor ameriškega Rdečega križa je 21. t. m. apeliral na ameriško ljudstvo za finančne prispevke za pomožno akcijo v Floridi in na Portoriku. Odbor potrebuje najmanj pet milijonov dolarjev, ker mora skrbeti za 400,000 oseb na Portoriku in 15,000 družin v Floridi. Ciljska kvota prispevkov znaša \$300,000.

ZAVAROVALNE DRUŽBE SKRBE ZA BREZPOSELNOST STARIH DELAVCEV.

Znižale so premijo le za mlade delavce.

Clinton, Ia. — Tukajšnji podjetniki so zelo naklonjeni skandinavskemu zavarovanju, ki je hudo oplozilo starejše delavce. Ker kompanija plačuje premijo za \$1,500, finančni interes sil, da je skupinska starost tako nizka, kot je mogoče.

Kitajec poleti čez Pacifik.

Chicago. — Kitajski Lindbergh po imenu Tien Lai-huang, še mlad Kitajec železnih živev, ki je sodeloval kot aviatik v kuomintangski kampanji proti reakcionarjem, je zadnji petek priletel iz Detroita v Chicago v monoplanu. Tien se pripravlja na polet iz San Franciscu v Šangaj. Njegov načrt je, da se med poletom čez Pacifik ustavi dvakrat, prvič na Havajih in drugič na Midway otoku.

Senator Borah, predsednik odbora za tujezemski zadeve, se je že večkrat izrazil za priznanje Sovjetske Rusije. O tem bo lahko kaj več spregovoril po volitvah, ko pride zavezna stvar pred senatno zbornico.

VERA V VOLILNI KAMPAJNI NA JUGU

Gospodarska vprašanja ne igrajo nobene vloge. Ljudstvo ne potrebuje vere, ampak življenjskih sredstev.

Atlanta, Ga. — Versko vprašanje igra vedno večjo vlogo v sedanjih predsedniških kampanjah na jugu. S tem, da se je versko vprašanje porinilo v ospredje volilne kampanje, se je nasulo ljudstvu peska v oči, da ne vidi perečih gospodarskih vprašanj. Poleg jim je dobrodošla tudi prohibicija, o kateri je znano, da ni povzročila drugega, kakor da je veliko število državljanov napotila, da so se oprijeli protipostavnih kupčij in da se danes prodajajo strupi za dobro žganje, vino in pivo.

Na stotine metodistovskih in baptistovskih duhovnov in prižigav priporočajo danes v svojih cerkvah in zunaj njih volileem, da naj porazijo Smitha, ker se je izrekel proti prohibiciji in je po verskem prepričanju katolik. Razredno zavedni delavci se smejejo takim priporočilom, a teh je malo na jugu. Njim je znano, da prohibicija ni nobeno važno gospodarsko vprašanje in da je pomnožila in povečala lažjanjevanje, oprečila deželo za butlegarijo in strašno znižala moralno ameriškega ljudstva, ker je razširila graft in korupcijo med javnimi uradniki. Razni procesi proti butlegarjem so odkrili tako jamo korupcije, da je pametnih ljudi strah in groza pred njo. Ali prohibicija je le preteza, da se je veliko lažljive vtihtopila ali porinila vera v politiko.

Zavednemu delavcu je znano, da bo Smith, ako bo izvoljen, predsednikom, ravnotako podpiral zagovornike in nosilce kapitalističnega sistema blagovne produkcije in distribucije za privatni dobiček in ne za ljudske potrebe, kot ga bo Herbert Hoover, kandidat republikanske stranke, če bo izvoljen. Ljudstvo ne potrebuje vere, kajti verskih oznanjevalcev je že tako dosti v vsaki občini, ampak ljudstvo potrebuje življenjskih sredstev, katerih si pa ne more nabaviti v tistem obsegu, da lahko živi človeško življenje.

Izokorčanja njegove delavne sile v kapitalističnem gospodarskem sistemu, kateremu je za podlogo izkoriščanje delavnih ljudskih mas, mu to zabranjuje. Zato zavedni delavci prihajajo do zaključka, da je vladajoči razred nalašč in namenoma vtaknil prohibicijo in versko vprašanje v politiko, da delavno ljudstvo ne spozna pravih vzrokov svoje bede in bo glasovalo v pretežni večini za ohranitev kapitalističnega gospodarskega sistema. Za ljudstvo je vseeno, ako oni, ki bo izvoljen, predsednikom moli svojega boga na židovski, muslimanski, katoliški ali protestantski način, ako nima določnega in jasnega programa za delavno ljudstvo. Letošnja volilna kampanja pokazuje, da bo delavno ljudstvo v Ameriki doživelo še veliko bridkih izkušenj, preden bo spoznalo svoje zmote in pustilo one, ki zbežavajo v vprašanja, ki nimajo drugega namena, kot ljudstvu potegniti še bolj mreno na oči, na cedilo, da bodo govorili in pridigali ob času volilne kampanje praznim stenam v cerkvah in dvoranah ali pa drevu pod milim neom, kadar bodo govorili na prostem.

300 mrtvih v gledališkem požaru na Špankem

Stotine ljudi pomandranh v divji paniki.

Madrid, 23. sept. — Več kot 300 oseb, vključno s mnogo otrok, je mrtvih in približno 500 ranjenih v eni največjih gledaliških katastrof v zgodovini Španije, ki se je pripetila nočjo v Madridu. Ogenj je izbruhnil na odru velikega gledališča Novedades v teku predstave in v divji paniki, ki se je polastila gledalcev, je bilo stotine oseb potepanih. Ljudje so skakali s petega in šestega balkona doli na druge ljudi. Plamen je hitro obšel celo poslopje in kolikor ni bilo zadušenih v gneči, so izgubili življenje v dimu in plamenu.

Obesil se je joči.

Chicago. — Michael Patkus se je v petek večer obesil v zaporu nove policijske postaje na State st., v katero je bil par ur prej pripeljan radi pijanosti.

Kavsanje radi vere med glavami kampanje

Republikanci zanikajo, da dajejo potuho "Sepetalceru" in dolže demokrate, da nastavljajo versko past. Katoličan napadel Smitha.

Chicago. — "Hoover in Smith blufata volilce z njunimi problemi "prosperitete, prohibicije in vere," je rekel Norman Thomas, socialistični predsedniški kandidat, na kampanjskem shodu v nedeljo popoldne v Chicago, kjer ga je poslušalo okrog 2000 oseb. Thomas je poudaril, da prosperiteta je v Wall Streetu in vprašanje ruma ter vere je samo tam, kjer ga agitatorji hočejo imeti. Dalje poročilo o Thomasovem shodu prinesemo jutri.

Washington, D. C. — Hubert Work, vodja republikanske volilne kampanje, je v petek odgovoril Smithu, da ga je nekdo potegnil, če misli, da vodilni republikanci dajejo potuho kulukovski "šepetajoči" verski propagandi proti njemu kakor je rekel v svojem govoru v Oklahoma Cityju. Smithova izjava glede verske kampanje je "skrajna sleparija", je rekel Work.

Oglasil se je tudi Horace Mann, vodja republikanske kampanje v južnih državah, in obdolžil Smithove demokrate, da oni sami pospešujejo "versko šepetanje" in "nastavlajo versko past" republikancem.

Mann je označil za laž izjavo Smitha, da je neka ženska dobila protikatoliško tiskovino v glavnem stanu republikanske stranke v Washingtonu. Mann pravi, da so demokrate palali poslali žensko po tiskovino in ko je bila informirana trikrat zaporedoma, da nimajo nič takega, je vprašala za naslov neke protikatoliške publikacije. Uradnik ji je iz uljudnosti ustregel in ji poslal naslov v telefonski knjigi. To zdaj izrabljajo Smithovci za "protikatoliško propagando" republikancev.

Medtem se je oglasil Patrick Sullivan, vodja republikanske kampanje v Wyomingu, ki je katoliški Irec. Sullivan je ljuto napadel Smitha rekoč: "Smith in njegov demokratski narodni odbor sta dvignila versko vprašanje v obupnem naporu, da vzbudita simpatije za bitko, ki je za demokrate že izgubljena." Nadalje je Sullivan rekel: "Dejstvo je, da je governor Smith že izgubil karto, ki jo je stavil na versko vprašanje. Vsi pošteno misleči ljudje vsakega veroljupovedanja, med katerimi so tudi nešteti katoličani, obsodijo njegovo taktiko izrabljanja verske kontroverze v svojo politično dobrobit."

To je zanimivo, da irski katoličani sami pobijajo Smitha in pomagajo republikanskim lisaikom izgrajevati versko zaslepljene demokrate!

Oregon bil zavarovan za milijon dolarjev.

Mexico City, 23. sept. — Usmorjeni novoizvoljeni predsednik Alvaro Obregon je bil zavarovan za približno milijon dolarjev pri raznih zavarovalnih družbah v Združenih državah, kakor poroča list "La Prensa." Družbe se bodo morda branile izplačati zavarovalnino radi znatnega njegove smrti.

Volilni izid na Švedskem.

Stockholm, 23. sept. — Rezultat volitev za novi švedski parlament, ki so bile danes zaključene, je sledeči: nova zbornica bo imela 90 socialistov, 73 konservativcev, 28 liberalnih prohibicionistov, 27 agrarcev, 8 komunistov in 4 liberalce. Socialisti so izgubili 14 mandatov.

KURJAČI ODHAJAJO V DRUGE INDUSTRIJE

V železniški službi ne vidijo karijere.

Washington, D. C. — Železniški kurjači in tudi mlajši strojevodje pristopajo v službo avtobusov in transportacije blaga s tovornimi avti. Posamezni najdejo mesto tudi v komercialni aviatiki, odkar je aviatika vstopila v transportno službo ter se hitro razvija. Kljub temu pa danes ne zaposljuje več oseb kot kurjače na železnicih kot pred 20 ali 25 leti.

Tako aliko o fluktuaciji kurjačev v druge službe je podal star odbornik Bratovčine kurjačev in strojevodij poročevalcu Federaliziranega tiska. Kot vzrok za ta pojav navaja, da se grade vedno večje lokomotive, ki vlečejo vedno večje in težje vlake.

Za primero je navedel clearfieldsko divizijo v New Yorku. Pred dvajset leti je bilo na tej diviziji 96 kurjačev in strojevodij. Vsaka lokomotiva je vlekla od 40 do 45 voz, naloženih s premogom. Kasneje je kompanija naročila večje lokomotive, ki so vleklo od 40 do devetdeset voz. Tako je bilo število strojnega osebja znižano na 65 kurjačev in strojevodij. Končno je kompanija naročila lokomotive Malletovega sistema in 35 lokomotiv tega sistema je opravilo delo. Kurjač, ki je opisal ta razvoj na železnici, je opravil delo kurjača že 23 let. Ko je opravljal delo kurjača skozi štiri leta, je avanziral za strojevodjo. Nato je bilo število strojnega osebja znižano in postal je zopet kurjač. On zdaj ne pričakuje, da še kdaj postane kaj več kot kurjač.

V zadnjih trideset letih se je teža lokomotiv pomnožila od petdeset ton na tri sto dvajset ton. Moderna lokomotiva vleče 120 do 150 tovornih železniških voz, od katerih vsak lahko nosi od 50 do 70 ton. Produktivnost kurjača in strojevodja na lokomotivi se je torej pomnožila od pet do šestkrat. Število oseb na lokomotivi je ostalo vedno enako v splošnem.

Ta razvoj je tragedija za tisoče ameriških družin. Pred eno generacijo je izmed sto kurjačev samo devetnajst postalo strojevodja, komaj šest izmed sto je bilo tako srečnih, da je vodilo lokomotive potniških vlakov. Služba kurjača in strojevodja je naporna. Posebno pa delo kurjača. Za ta posel so bili sposobni le močni, zdravi ljudje, ki so imeli dober vid. Vsaka najmanjša poškodba na telesu ali zdravju jih je diskvalificirala za to službo. Zato se niso ljudje tudi nikdar drenjali za to službo. Treba je bilo velike potrpežljivosti in dobre zdravja, pa tudi sreče, da je kurjač prilezel do strojevodja in je to službo tudi obdržal.

Obregon bil zavarovan za milijon dolarjev.

Mexico City, 23. sept. — Usmorjeni novoizvoljeni predsednik Alvaro Obregon je bil zavarovan za približno milijon dolarjev pri raznih zavarovalnih družbah v Združenih državah, kakor poroča list "La Prensa." Družbe se bodo morda branile izplačati zavarovalnino radi znatnega njegove smrti.

Volilni izid na Švedskem.

Stockholm, 23. sept. — Rezultat volitev za novi švedski parlament, ki so bile danes zaključene, je sledeči: nova zbornica bo imela 90 socialistov, 73 konservativcev, 28 liberalnih prohibicionistov, 27 agrarcev, 8 komunistov in 4 liberalce. Socialisti so izgubili 14 mandatov.

Calles reorganizira revolucijonarne stranke

Njegov načrt je, da se vsi mehiški revolucijonarji združijo v eni sami, veliki in močni stranki.

Mexico City, 22. sept. — Predsednik Calles je zadnje dni energično posegel v aršenovo gnezdo in rešil Mehiko novega političnega kaosa. Njegova intervencija mogoče znači, da Mehika krene novo pot, po kateri zares pride do moderne civilizacije in ekonomske prosperitete.

V momentu, ko so politični elementi, tvoreči stranko umorjenega predsednika Obregonu, stali na križišču, da se razidejo v pol ducaata frakci, ki bi se kavsale med seboj in s tem dale priliko reakcionarjem, da se zagodijo v situacijo in provocirajo nov kaos — v tem momentu je Calles z energično besedo pridobil voditelje vseh revolucijonarnih frakcij za skupno delo.

V važni konferenci, ki se je vršila 20. septembra, je Calles vtanil v možgane frakcijskih voditeljev dejstvo, da stara taktika v Mehiki, ko je bil vodja vse in princip nič in ko je s padcem voditelja padla tudi njegova stranka, ne velja več in da je treba kreniti na novo pot. Calles je priporočil obregonistom, da ignorirajo vsaj boj za osebnosti in se združijo v znamenju revolucijonarnega principa; vsi znani revolucijonarni elementi, ki so sodelovali v revolucijah od Franciska Madera, se morajo združiti v eni sami, veliki in močni revolucijonarni stranki, v kateri ne smejo osebe šteti nič, pač pa naj šteje samo revolucijonarni princip, ki ne sme poznati nobene sprave s reakcionarji.

Frakcijski voditelji so vsakakor razumeli Callesa, kajti že drugi dan so se zedinili glede provizorijalnega predsednika — radi katerega so se kavsali cele tri tedne — in sprejeli program novega dela. Provizorijalni predsednik bo izvoljen v nekaj dneh, nakar kongres pripravi vse potrebno za volitve rednega predsednika, ki se vrše po preteku enega leta kakor določa ustava. Ako se Callesu posreči, da združi vse revolucijonarne frakcije — delavske, agrarne, intelektualne in vojaške — v eno samo stranko, v kateri ne bodo več odločevali voditelji, temveč princip, tedaj izvrši največje revolucijonarno delo v Mehiki in lahko se brez skrbi poda v privatno življenje.

Mednarodni zbor stavb- nih delavcev v Španiji

Osmi kongres Internacionala stavbniških delavcev se obdržava v Madridu.

Madrid, Španija. — Osmi kongres Internacionala stavbniških delavcev se bo letos obdrževal dne 25. oktobra t. l. v Madridu. Internacionala je zdaj stara pet in dvajset let. Na razpravi bo osemurni delavnik in kakani praktični koraki se naj podvzamejo, da se požurijo podpisati osemurni delavnik za delo v industriji v smislu washingtonskega dogovora vse države, ki še niso podpisale tega dogovora.

Internationala stavbniških delavcev je bila ustanovljena na predlog organizacije nemških zidarjev, ki je štela 87,000 članov. Internacionala so se pridružili stavbniški delavci iz Avstrije, Danske, Holandske, Ogrske, Italije, Norveške, Švedske in Švice. Toda organizacije iz teh dežel so šttele le 47,000 članov skupaj. Koncem leta 1927 je pa Internacionala štela 844,591 članov in pet in dvajset organizacij v dvajset deželah. Glavni stan Internacionala je v Hamburgu.

Vesti iz Jugoslavije

STAVKA STEKLARJEV.

Kakor znano, delavci steklarjev v Sloveniji in steklarne v Paracinu stavkajo že od 28. junija t. l. Vredno je ugotoviti, kako je stavka izbruhnila, kakšni vzroki so povzročili stavko in za kaj se pravzaprav pri tej dolgotrajni stavki gre.

Predvsem je treba poudariti, da se je v steklarski industriji Jugoslavije izvršila popolna koncentracija. Danes namreč ni nobene steklarne več v Jugoslaviji, ki ne bi bila last tvečke "Zjednjene tvornice stakla d. d. u. Zagreb", razen ene v Zaječaru, ki pa stoji, to se pravi, da se v njej ne obratuje in ker ta steklarne ne obratuje, nima gori naravnega družba nobenega interesa na tem, da bi se to kupila, kakor je to pred kratkim napravila steklarne v Paracinu.

"Zjednjene tvornice stakla d. d." posedujejo zdaj steklarne v Zagorju ob Savi, Hrastniku, Sv. Križu pri Rogaski Slatini, Strazi pri Rogatu in Paracinu. To so vse steklarne v Jugoslaviji, kolikor jih obratuje. Čeprav ima družba sedež v Zagrebu, je njen vodilni in odločujoči faktor g. Abel v Hrastniku. Družba je več ali manj le firma za jugoslovansko javnost. G. Abel, in to se mora priznati, je mož širokega obzora in kot takemu, tako vsaj izgleda, postajajo meje Jugoslavije preozke. Njegovo posojanje tudi po steklarnah v Avstriji to vsaj dokazuje. Tudi zelo spreten in praktičen kalkulant je, samo škoda in žal je, da pri njegovih kalkulacijah delavci stalno slabo odrežejo. Če bi se v pogledu delavskih plač bil mož večjih potez, bi si s tem prihranil marsikateri konflikt z delavci, ki upravičeno zahtevajo, da se jim v obliki primernih plač prizna primerni delež od slajne prosperitete steklarne. Toda k stvari!

Nedavno tega je kupil g. Abel steklarne v Paracinu (Srbija). Družba, ki je bila lastnica te steklarne, je bila tako številna, kakor gosencina na drevesu. Steklarne je bila drugače visoko rentabilna, toda preveliko številno parazitah gosenic — recte delničarjev — ki so grabili kakor za stavbo, ni mogla prenesti. In ko so se razdelili delničarji na dve skupini, ki so vodile druga proti drugi neizprosno borbo, je padla steklarne g. Abelju v naročje kakor zrelo jabolko. S tem so tudi delavci dobili novega gospodarja. Vse bi se bilo gotovo rešilo povojno, če bi g. Abel steklarjem v Sloveniji bil ugodil in uvedel plačilni sistem od sto, kakor so to delavci že zdavnaj želeli. Dasi je plačilni sistem od sto uveden v vseh steklarnah cele Evrope, je ostalo pri njemu pri zastarelem sistemu od šoka. Tudi v Paracinu so bili plačani steklarji po sistemu od sto in bas temu sistemu so se imeli parničinski steklarji zahvaliti, da so njihovi zaslužki bili od 30 do 50 odstotkov višji, kakor pa steklarjev v Sloveniji.

Ko je g. Abel prevzel srbsko steklarne v Paracinu, je bilo prvo njegovo dejanje, da je tamonajm steklarjem najavil, da bo tudi za to steklarne uvedel šok sistem. Ta svoj korak je argumentiral na ta način, da je uvedba šok sistema neizogibno potrebna, ker je stotinski sistem vzrok gospodarskega poloma te steklarne. V resnici ta argumentacija seveda ni držala. Polonja parničinske steklarne ni bil kriv stotinski plačilni sistem, pač pa preobilo gosenc, ki so se hotele na račun steklarne rediti, kar tudi g. Ablu ni neznano.

G. Abel je moral gotovo vedeti, da s svojo namero naleti pri parničinskih steklarjih na odpor in to se je tudi zgodilo. Tamonajm steklarji so vrženo rokavico sprejeli in se postavili v bran. Na kategorično izjavo o ukinitvi plačilnega sistema od sto in uvedbe plačilnega sistema od šoka je od strani steklarjev sledil takotako kategoričen odgovor v obliki obkuvate dela.

Da je bila upostavljena takojšnja zveza med steklarji v Para-

Ljubljana, 7. sept., 1928.

Današnja S. H. S. — politika.

— Razmerje med Hrvati in režimom je vsak dan zanimivejše. Mesto, da bi se zblizevali, se odločujejo, in sicer na poseben način. N. pr. režimski minister dr. Grga Anđelićev je bil te dni v Splitu, kjer je doma; njegovi rojaki so ga pričakali z gnilimi jajci, gnilimi paradizniki in gnilim sadjem sploh. Tako da je bil hujše bombardiran kot svoj čas Sevastopol. Mož je moral bežati... Isto se je zgodilo režimskemu poslanecu Hrvata dr. Ribaru, svoječasno prvega predsednika Narodne skupščine, ki je prišel v svoj rojstni kraj Djakovo; tudi tam so ga napadli domačini, med katerimi se je odlikoval prav posebno sam ser policije... Katoliški hrvaški telovadci "Orli" so šli na izlet v Krizevec, kjer je radičevstvo na vrhuncu; — kjer so katoliški "Orli" pristali sedanjega režimskega ministra dr. Bariča, so jih tamošnji ljudje pretepli...

Te dni pa se čuje še imenitnejše reči. Sedanji režim (vlada četvorice: radikali, demokrati, muslimani in dr. Korosec) je baje oficijelno predlagal — kroni v Beogradu, da se Hrvatska iz Jugoslavije izloči. Seveda sedaj to "nazaj jemljejo". Pribečevci jih pa v izjavah zaamehuje, češ: mi, če bi zahtevali to, bi bili veleizdajali, vi pa ste pri vsem tem državotvorni elementi...

Buržujsko-kmetaska politika v Jugoslaviji je tedaj špasna reč. Za delavstvo pa je pouk, da je treba svojo delavsko politiko vzeti v glavo in srce. Preje ne bo boljše.

Beograd ima senzacijo! — Srb Svetislav Petrović iz Novega Sada je postal "slaven filmski igralec". Posrečilo se mu je, da je prišel k filmu in uspel. Svoj čas so ga reklamirali zabe Madžari, češ, doma je iz Ujvideka; sedaj ga pa proslavljajo Srbi, češ, Ujvidek je srbska Atena "Novi Sad".

In te dni se je pripeljal ta filmski mož s avtomobilom iz francoske Nice. Na meji s Suhotico ga so slavnostno sprejeli. V Novem Sadu je "vse" čakalo moža, ki se piše "Petrović" in ga proslavljajo kot diko arbakega naroda.

V Beogradu pa je slavljenje Srba prihitelo do vrhunca, kajti Beograd je centrala Srbov...

Tako je pač na svetu: "Slaven in bogat" veljaš doma še za bolj slavnega in bogatega. Doma so veseli ljudi, ki so v svetu "kaj" dosegli in ki jim je sreča bila mila...

Film je danes "moda". Filmski igralec svetovnega slovesa pa celo v Beogradu senzacija, zlasti če je še Srb.

Sokolski izlet v Macedoniji. — Caraske Skopje v Macedoniji vrši sokolski izlet. Prišli so Sokolski iz Nemčije, poljski iz republike Poljske, ter slovenski iz Ljubljane. (Hrvatje so doma ostali, ker ne grejo na nobeno slavnost, ki diši po — Srbih!) V Beogradu so slovenske Sokole zelo hrupno sprejeli in jim prisegli zvestobo do Slovanstva. Prav tako v Macedoniji in Skopju. Judje so gledali vso to slavo in se čudili: hm, Ce hi, Poljaki, Slovenci, Lužičani — vsi so prišli. Kaj pa Hrvatje? Vlada je zastražila dobro došle goste. Tako je v Macedoniji.

Slovenski delavec se je v Zagrebu smrtno ponesrečil. Na južnem kolodvoru v Zagrebu se je 4. septembra pripetila težka nesreča. Delavec Franc Habinec iz Vidma pri Krškem, star 27 let je skupno z nekim zeleznikim delavcem popravil vagon na južnem kolodvoru. Ob polsedmih zjutraj pa je Habinec po neopredelnosti prišel pod vagon, ki so mu zdrobili prani kol. Habinec so prepeljali v bolnico, kjer pa je kmalu nato umrl.

Grozila pisma Svetozarju Pribečeviću. Vodja Kneževok demokrataške koalicije Svetozar Pribečević je na povratku z Slovenije izjavil, da je prejel 105 grozljivih pism. Vsa ta pisma so iz Srbije razen treh, ki so iz Karlova.

O prihodu družin inozemcev

Na podlagi novega priseljeniškega zakona od 29. maja tega leta sme inozemec, ki je bil zakonito pripučen v Združene države za stalno bivanje, poslati po svojo ženo in nedoletne otroke kot prednostne kvotne priseljence. Mnogi pa si niso še na jasnem, kako naj postopajo, da si zagotovijo to prednost v kvoti. Zakon izrecno določa, da to prednost uživa le družina moža oziroma očeta, ki je bil zakonito pripučen v Združene države za stalno bivanje. Zdi se, da vlada precejšnje nerazumevanje glede načina, kako naj se dokaže, da je bil kdo zakonito pripučen.

Nekateri mislijo, da inozemec, nastanjen v Združenih državah, si mora na kak način priskrbiti uradni dokaz o svoji zakoniti pripustitvi in da čisto odveč, da bi se žena oziroma otroci obrnili na ameriški konzulat, dokler ne dobijo takega dokazila. To raztolmačenje je popolnoma pogrešno, kajti inozemec v Ameriki nima nikake mogočnosti, da bi si priskrbel tak službeni dokaz. Zapisnik priseljeniške oblasti so uradni vir informacij o prihodu inozemcev. Ti zapisniki niso pristopni občinstvu; nikdo ne more priti do njih razun vladnih organov. Nadalje se informacije o teh zapisnikih morejo dati samo nekim poklicanim vladnim oblastim. Zasebnik jih ne more pribaviti razun potem kakoga vladnega urada.

Ne inozemec, ampak konzul, h kateremu se je njegova žena oziroma otroci obrnili za prednostno vizo, si ima priskrbiti od priseljeniške oblasti dokaz o zakoniti pripustitvi v to zemljo. Mogoče je, da, ker gre za nov zakon, utegnejo biti izdane v bodočnosti nove odredbe v tem pogledu. Ali za sedaj moremo odločno trditi, da si mora ta dokaz priskrbiti konzul sam in da ga tukaj nastanjen inozemec si ga ne more priskrbiti. Zalibog so se v tem pogledu razširile povsem krive informacije v časopisih nekaterih inozemskih dežel. Zato se dogaja, da se mnogi priseljenci obračajo pismeno na Ellis Island in drugam, da se jim izda uradno potrdilo o njihovem prihodu, češ da jim je žena ali kak agent pisal, naj to storijo. Samo ob sebi umevno je, da si oni ne morejo priskrbiti tako potrdilo.

Inozemec, nastanjen v Združenih državah, ki želi dobiti sem ženo in otroke, more vendarle nekaj storiti, da jim pomaga v tem pogledu. In to je sledeče: Naj jim pošlje popolne in točne informacije o svojem prihodu v Ameriko. Ako jih zna, naj odgovori na sledeča vprašanja: kje se je vkrcal, datum (vsaj približno) odhoda iz evropskega pristanišča, ime parobrodne družbe, ime parnika, datum (vsaj približno) prihoda v Združene države. Te podatke naj pošlje svojem v kraju. Jako je važno, da navede, pod katerim imenom je potoval in kako je bilo njegovo ime izpisano na voznom listku in v drugih dokumentih. Za ilustracijo naj navede mo služaj nekega Slovaka, ki je nedavno zaprosil za državljanstvo. Imenuje se John Duris. Priseljeniške oblasti niso moge najti njegovega imena v popisu potnikov dotičnega parnika in povrnilo so mu prošnjo. Na to se je on spomnil, da je bilo njegovo ime morda izpisano v madjarškem pravopisu, namreč Gyuris. Zares so potem našli njegovo ime.

Najboljše je, da inozemec navede zgoraj podatke v obliki zaprižene izjave, s katero se obvezuje za vzdrževanje svoje družine, takozvanega Affidavit of support. Ta affidavit naj vsebuje tudi vse zgoraj podatke o njegovem prihodu. Žena oziroma otroci, ko se obrne na ameriški konzulat v inozemstvu, naj predloži konzulu vse te podatke o prihodu moža oziroma očeta. Ako je konzul mnenja, da treba te podatke uradno dokazati, on bo pisal oziroma brzojavil priseljeniški oblasti, naj potrdijo točnost dotičnih podatkov. Priseljeniška oblast na Ellis Islandu prejema sedaj okoli 60 takih polizvedb na dan s strani ameriških konzulov v inozemstvu.

INOZEMEC, KI JE PRIŠEL V ZDRAŽENE DRŽAVE PO 3. JUNIJU 1921

moza obvestiti svojo družino (oziroma navesti v zgoraj omenjenem affidavitu, ki ga pošlje družini), v katerem konzulatu je dobil svojo vizo. Konzulat bo na to iz svojih zapisnikov takoj ugotovil status dotičnega priseljence, zlasti ako je dotičnik prišel po 1. juliju 1924, ali v mnogih slučajih tudi v prejšnjih letih, odkar je stopil v veljavo prvi kvotni zakon.

V tem pogledu jasno govori sledeči izvešek iz pisma State Departmenta:

"Ni potrebno, da bi inozemec, mož ali oče, vložil prošnje za svojo ženo oziroma otroke pod 21. letom. Ali, predno konzul izda vizo inozemcu, ki spada v drugo kvotno prednostno skupino, on se mora prepričati, da oče oziroma mož, nahajajoč se v Ameriki, je bil tam zakonito pripučen. Radi tega se priporoča, da prosilec predloži konzulu natatčne podatke o zakonitem prihodu svojega moža oziroma očeta v Združene države. (Po možnosti ime parnika, pristanišče in datum izkrcanja). Ako konzul, ko sprejema tako prošnjo, ima vzrok dvomiti o resničnosti predloženih navedb oziroma, ako podatki niso popolni, on more, ako hoče, stopiti v direktno zvezo s priseljeniškim komisarjem pristanišča, kjer je bil priseljenec baje pripučen v Združene države. Konzul more to izvršiti pismeno ali pa brzojavno na stroške prosilca, ako ta to želi."

PLIS.

ROKAN

J. C. Lavater.

Da so človeške roke tako različne in tako neslične druga drugi kakor obrazi, je že davno dogmata stvar, ki ne potrebuje nikakega dokaza.

Prav tako, kakor je nemogoče najti dva popolnoma si enaka obraza, je nemogoče naleteti na dvojce docela sličnih si rok pri dveh osebah. Čim sličnejši so ti obrazi, tem podobnejše so si roke.

Kakor so vobče človeški značaji različni, tako so različni posamezni deli njihovega telesa in iz istega razloga, ki vlada njih značaj, se razlikujejo tudi njihovi udje.

Tako se n. pr. jasno opaža raznolikost njihove mase, njih kosti, živcev, mišic, mesa, njih trdnosti, barve, obrisov njih gibkosti in pokoja, njih proporcij, dolžine in oblosti.

Naravno je, da je sleherni roka v kar največji analogiji s telesom, čigar ud je (izvzeti za seveda izredni primeri). Kost, živci, mišice, kri, koža roke so očitno nadaljevanje tistih kosti, živcev, mišic, talste krvi in kože, ki pokriva ostalo telo. Taista kri je v srcu, v glavni in v roki.

Vsaka roka se prilaga samo tistemu telesu, čigar del je in nobenemu drugemu.

Poskus lahko napravi vsak trenutek, primerjaj tisoč rok z eno; med vsemi tisoči ni niti ene, ki bi jo lahko postavil na mesto one prave.

Toda slikarji in kiparji ipak sestavljajo homogene pojave iz vsakovrstnih idealnih delov, ki jih jim slika domišljija. Nu, torej?

Dokažite nasprotno od onega, kar hočete dokazati. O tej homogenosti bi se dalo govoriti. Kdo naj sodi o njej? Menim, da fiziognomik in nihče drugi; fiziognomik, ki je harmonijo posameznih delov telesa občutil v sestavljeni celoti. A fiziognomik, baš on zaznava malone v vseh umetninah to skrupacnost heterogenega. "Toda kjer je ta homogenost vidna? Tam se torej ne more govoriti o krpučanju (tako je torej umetnik svoj original — srečno idealiziral!" Ne le dobro ga je kopiral. Original ali ono, kar je bilo sestavljeno je bilo analogno in se je dalo ne sicer skrupacati, pač pa sestaviti, stopiti in uglasiti, tako da nudi vtis homogenosti.

Gotovo je in ne samo gotovo, nego tudi jasno, da ni mogoče niti roke ne prsta iz narave prilagoditi kak drugi rami ali roki, da bi nastala homogena celota in ni skrupaculo. Da-li je umetnost (k vendar ni, ne sme in ne more biti nič drugega nego zgolj posnemanje narave) modrejša od narave, čije bistvo je v obrezovanju, okrnjenju in krpučanju, zna seveda stvari prebeliti in kadar je najbolj rafinirana, je to prebeljenje nezaznavno. Narava učinkuje od znotraj nazven, umetnost pa od zunaj na znoter. Narava deluje na vse točke, umetnost na eno samo. Narava objema hkrati celoto, umetnost vedno le površje, le del površja. Če je torej na človeku kaj karakterističnega, ali kar je isto, če s vsaj ljudje niso po obrazu in značaju docela slični, je tudi roke poseben znak posebnega človeka, ki mu pripada. Ona je torej prav tako kakor kaj drugega predmet fiziognomike in sicer zelo pomemben in znamenit predmet tako zaradi svoje nemožnosti hlinjenja kakor zaradi gibkosti.

Zaradi nemožnosti hlinjenja, pravim; zakaj niti najfinjši hlinavec, niti najpremetenejši pretvarjalec ne more izpremeniti najneznačajnejše stvari na obliki, na barvi, na mišičevju, na velikosti in majhnosti, sirni in vobče na proporcijah cele roke ali pa posameznih njenih delov. Pa tudi če bi se znala pretvarjati; ker nima oči, ima manjše izkušnje, da bi se pretvarjala.

Pa tudi zaradi gibkosti. Ni ga bolj gibkega in bolj artikularnega uda na človeškem telesu. Nad dvanajst členov in sklepov jo giblje. Ta gibkost kaže ne samo fiziognomski značaj roke, nego tudi temperament in zelo mnogo karakterjev duha in srca.

Pokojno in razgibano govori roka. V pokoji javlja naravne zmoglosti, razgibana pa bolj človeške strasti in opravke.

Kakršno telo, taka roka! Kakor se giblje telo, tako roka!

Roka, dragotina in čast človeštva, pečat njegovega visokega božanskega plemstva, je torej tudi odraz notranjega človeka.

Nepričakovan odgovor.

Rama pride v vas in gleda tam pri grčevem kmetiču njegove res lepe prešice. Da se možaku malo polaska, začne na vse načine ženske zgovornosti hvaliti lepe in dobro rejene živalce. "Hm", de kmetič, "res so prelepi lepi, toda vi se mi pa še bolj dopadete!"

To je pa že preveč.

Neki zagrebški trgovec je pisal svojemu dolžniku v Ljubljano, naj mu vendar, že plača. "Ali pa mi pošljite naslov enega izmed ljubljanskih advokatov, pri katerem bom vložil tožbo zoper vas."

Se nista mogla razumeti.

Kupec: "So ta jajca sveža?" Trgovec: "Jaz vehdar ne bom rekel, da niso." Kupec: "Saj vas tudi nisem vprašal, če niso."

Rešena uganka.

Mačka je šla po stopnicah gor s štirimi nogami, dol pa z osmimi.

Kaj je to?

Doli je nesla miš v gobcu.

NAZNANILO!

Članom Slovenskega samostojnega podpornega društva v Waukegan in North Chicago naznanjam, da se bo vršil peti OBČNI ZBOR (konvencija) v nedeljo dne 30. sept. t. l. v Slov. nar. domu, v Waukegan, Ill., začetek ob 8. uri dopoldne.

Ker se vrši občni zbor tega društva vsaka štiri leta, zato je dolžnost vseh članov in članic, da se tega zborovanja gotovo vdeležijo. Na zborovanju se bodo spopadla društvena pravila, katera bodo veljavna za prihodnja štiri leta, reševala se bodo vsa druga važna vprašanja tikajoč se društva in članstva vobče.

Kakoršna pravila bomo naredili, taka bomo morali spoštovati vsi, brez izjeme, prihodnja štiri leta. Torej kdor ima kak predlog, naj ga predloži na zborovanju kadar pride na dnevni red.

Ob 2. uri popoldne bo slikanje društva.

Zvečer ob 7. uri se prične veselica, ples bo v zgornji in spodnji dvorani S.N.D., v zgornji dvorani bo igral Hrvaški tamburaški zbor, v spodnji dvorani bo igral naš sobrat Rudolf Slabe in Jack Nagode.

Ne pozabite! Ob 8. uri dopoldne, (navadni čas) VSI v veliko dobroto S.N.D.

ANTON CELAREC,
tajnik S.S.P.D.

V NAJEM SE ODDA

Petsobno stanovanje — kopalnica, hiša na vogalu, na novo prepleksana, gorkota na peč. Stanarina \$35 mesečno. Oglasi-te na: 4700 N. Keystone, Chicago, Ill. (Adv.)

NA PRODAJ JE

Govtina s mehkim piščanci (Soft drink parlor) po zmerni nizki ceni. Oglasi-te se na: 2300 W. 51st Street, Chicago, Ill. (Adv.)

Octave Bellard:

TETA IZ AMERIKE

Več let sorodniki niso dobili nobenih vestí o zakoncih Cautru, Prosperju in Adeli, ki sta se napotila v Buenos Aires iskat sreče. Nekega dne je pa dobil njun nečak Eugen Cautru, nižji uradnik v Morbihauu pismo, da je stric tam doli v Ameriki umrl. Njegova vdova je po povratku v Pariz izrazila željo, da bi obnovila stike z edinimi sorodniki, ki jih je še imela.

Uradnik, čigar dohodki so bili pičli in ki je živel z ženo in dvema otrokoma zelo skromno, je sprejel to vest s skrivnim nado in na njegov odgovor, poln srčnih izplovov, se je nekega dne oglašila.

Bila je starka v preprosti črni obleki, toda s sigurnostjo in vedenjem, ki je pričala o nedvomnem bogastvu. Izkazalo se je, da je sicer nekoliko rezervirana, a zelo vendar uljudna in prijazna. Nečakovo dečo je takoj vzbujala.

Zavoljo mene si nikar ne belite glave, — je izjavila takoj spočetka. — V hiši naj ostane vse tako, kakor je bilo. Hrepenim samo po rodbinski prireditvi in to najdem pri vas. Ostalo mi je itak samo še nekaj let.

Jus Kozak:

RDEČE LISE

I.

Od arca se je smejalo solnce Lukcu in Mirku, ležečima v travi in z nogami dregačicama v nebo.

"Ti Mirko, kaj praviš, če bi zdajle ves ta pokrov padel na naju? Zmečkal bi naju, kaj?"

Modro je odgovoril leto starejši Mirko. Strašno premišljeno so bile njegove besede. "Oh ti Luka, Luka, ti pa res ničesar ne veš. Saj ne more pasti doli. Moj oče pravi, da je vse, kar vidimo nad seboj, le zrak."

"Zrak, zrak, hm, kaj je to?"

"Ne vem! Ampak oče pravi, da je povsod, v sebi, nad nami in krog nas, pa ga ne vidimo."

"Eh, potem kakšen je pa tudi moj oče zrak, kadar ga ne vidim?"

"Luka, ti si neumen."

"Kaj neumen. Jaz pa mislim, da bi lahko dregnil prav tja gori z nogo, če bi imel tako dolgo."

"Seveda bi dregnil, norček, ampak zmaznila bi. Tam je strašen mrz."

"Ti, kdo ti pa vse to pove?"

"Oče. On toliko ve. Vsak večer hodimo na sprehod, pa pripoveduje."

"Midva z očetom pa ne greva nikamor. Komaj skuhaj večerjo, kadar se vrne zvečer domov, pa že teži."

"Tvoj oče ni hodil v šolo. Menda zato nič ne ve. Letos grem tudi jaz, pa v mesto."

"Kaj se boš bahal, ti smrčulje, moj oče že ve, dosti ve, več kot tvoj, pa noče govoriti."

Zahajajoče solnce je odkrilo otroškim očem najbolj skrita zlatorumena jabolka, da so se razveselile in pozabile hude misli.

"Jaj, al' jih bomo?"

"Lepa so pa res. Pa še niso zrela."

"O prav kmalu bodo." "Vaj kaj Mirko, leži ti tja pod hrustko, jaz pa semle. Bova videla, kdo bo močnejši?"

Črne, zamazane noge so se sprijele med zemljo in nebom, se vije na desno in levo, da se v gledalnih prstih pokalo, se zvijale kakor dve kači, ki sta pogoltnili druga drugo. A slabše so popustile in se umaknile. "Viš, kako sem te," je skakal Luka od veselja. Pred prekrito se je moral umakniti na drevo in se ni dal sklestiti ne skamenjati, dokler ni okorni Mirko ponudil piškotov v spravo.

"Prekrij na stran, pa pridem!" Zahotelo se je solnce za gorami, vse zaripljeno v obrazil in se z rokami držalo za trebuh. Otročje se je vmešalo v njuno igro. Predno zatone, bi se rado malo poigralo, podražilo smehljajoče obraze in razkustralo vroče glave.

"Po sosedovo Urško stopi, Luka, pa ti dam še en piškot."

"Saj res!" Preplezal je plot na sosedovo dvorišče in se vrnil z objokano Urško.

"Mirko, Jakec je bolan. Urška je tako žalostna."

Solnce se je nekam preobrnilo, še dolgo so mogle kvišku rožnate nočice, vse tri pa je obšla hladna večerna resnost.

"Ves čas moram biti pri njem. Oče pravi, da bo umrl."

"A... a... a — umrl, saj sem ga še včeraj zjutraj videl."

"Danes in včeraj zvečer venomer kaka."

"Jaka, pa kaka, Jaka pa kaka", se je prekopal Luka po travi.

"Kako grd si, Lukce! Jakec bo umrl, tako sem žalostna." Umazani rokav je lovil pot solza.

"Le ne joči, Urška, saj ne bo."

"Bo, bo, kri gre iz njega."

"Ka... a... a, kri?"

"Da, da. Še včeraj zjutraj je klical pipice po dvorišču in jih za rep lovil, zdaj pa nič več ne reče. Oče je namreč strašno strašno"

življenja in po zelo burni preteklosti bi si rada malo odpodila. Pretenzij nimam tako velikih, kolikor jih je imel moj ranjki, ubože. Dovolita, da ostanem nekaj dni tu, da preženem iz glave težke misli in skrbi, ki me tarejo.

Dasi je opetovano izrazila željo, da bi odpotovala, sta jo zakonca Cautru pregovorila, da je ostala čez poletje v Saint-Piere Quiberon, kjer sta imela vilo v najem. Stregla sta ji in vsaka njena želja je bila nemudoma izpolnjena. Teta iz Amerike je smeje sprejemala vidne dokaze ljubezni in gostoljubnosti.

Lahko je izkazovati simpatije teli iz Amerike. Semtertja ji je ušla kratka opazka, iz katere je nečak sklepal, da je teta zelo bogata. Denarne zadeve je omenjala zelo diskretno. Toda na kmatih spada k bon tonu in dostojnosti govoriti čim manj o tem, kar imamo. Dokler človek živi, je molk v tem primeru zlato.

Človek se ne sme bahati, — je trdila teta Adela. Če preveč govori o svojem bogastvu, si nakopiže na vrat zavistneže. Po moji smrti bo vse v redu. Zdaj je pa treba o tem molčati.

Toda dan za dnem se je zanimala za borzna poročila in včasih je mimogrede omenila, da se

spozna v vrednostnih papirjih. Stric Prosper je nedvomno obogatel v Argentini, kjer ni težko kopičiti denar.

Koncem septembra je teta Adela slednjič odpotovala, češ, da mora v okolico Bordeaux na trgatve. Dejala je, da odpotuje je pozneje v Autibes, ker mora urediti svoje zadeve. Šele spomladi da se bo mogla vrniti v Pariz, v "staro rodbinsko hišo", ki sicer ni bogve kako lepa, toda človek ima pač rad stare stvari.

— Potrpeti, morava malo, — je dejal Cautru svoji ženi. — Zdi se mi, da ava njena edina sorodnika in teta imela zelo rada najino dečo. Morava ji prigravit, da pride k nam večkrat.

In res, teta Adela se je povabila vsako leto od julija do septembra v Saint-Piere-Quiberon. Vozila se je v tretjem razredu iz strahu pred nalezljivimi boleznimi in da bi je ne smatrali za bogato. Sicer je pa dama bolj varna, če potuje v tretjem razredu. Vedno, kar je prišla k nečaku, je prinesla dečel igrače, ki zame po sebi niso bile mnogo vredne, toda v njenih rokah jim je cena izredno poskočila. Dečel jih je sprejemala z nepopisnim veseljem in tudi roditelja sta bila vsa srečna.

Radodarna ni nič kaj posebno, — je dejal Cautru svoji ženi. — Zdi se mi, da ava njena edina sorodnika in teta imela zelo rada najino dečo. Morava ji prigravit, da pride k nam večkrat.

In res, teta Adela se je povabila vsako leto od julija do septembra v Saint-Piere-Quiberon. Vozila se je v tretjem razredu iz strahu pred nalezljivimi boleznimi in da bi je ne smatrali za bogato. Sicer je pa dama bolj varna, če potuje v tretjem razredu. Vedno, kar je prišla k nečaku, je prinesla dečel igrače, ki zame po sebi niso bile mnogo vredne, toda v njenih rokah jim je cena izredno poskočila. Dečel jih je sprejemala z nepopisnim veseljem in tudi roditelja sta bila vsa srečna.

Radodarna ni nič kaj posebno, — je dejal Cautru svoji ženi. — Zdi se mi, da ava njena edina sorodnika in teta imela zelo rada najino dečo. Morava ji prigravit, da pride k nam večkrat.

In res, teta Adela se je povabila vsako leto od julija do septembra v Saint-Piere-Quiberon. Vozila se je v tretjem razredu iz strahu pred nalezljivimi boleznimi in da bi je ne smatrali za bogato. Sicer je pa dama bolj varna, če potuje v tretjem razredu. Vedno, kar je prišla k nečaku, je prinesla dečel igrače, ki zame po sebi niso bile mnogo vredne, toda v njenih rokah jim je cena izredno poskočila. Dečel jih je sprejemala z nepopisnim veseljem in tudi roditelja sta bila vsa srečna.

Radodarna ni nič kaj posebno, — je dejal Cautru svoji ženi. — Zdi se mi, da ava njena edina sorodnika in teta imela zelo rada najino dečo. Morava ji prigravit, da pride k nam večkrat.

In res, teta Adela se je povabila vsako leto od julija do septembra v Saint-Piere-Quiberon. Vozila se je v tretjem razredu iz strahu pred nalezljivimi boleznimi in da bi je ne smatrali za bogato. Sicer je pa dama bolj varna, če potuje v tretjem razredu. Vedno, kar je prišla k nečaku, je prinesla dečel igrače, ki zame po sebi niso bile mnogo vredne, toda v njenih rokah jim je cena izredno poskočila. Dečel jih je sprejemala z nepopisnim veseljem in tudi roditelja sta bila vsa srečna.

Radodarna ni nič kaj posebno, — je dejal Cautru svoji ženi. — Zdi se mi, da ava njena edina sorodnika in teta imela zelo rada najino dečo. Morava ji prigravit, da pride k nam večkrat.

In res, teta Adela se je povabila vsako leto od julija do septembra v Saint-Piere-Quiberon. Vozila se je v tretjem razredu iz strahu pred nalezljivimi boleznimi in da bi je ne smatrali za bogato. Sicer je pa dama bolj varna, če potuje v tretjem razredu. Vedno, kar je prišla k nečaku, je prinesla dečel igrače, ki zame po sebi niso bile mnogo vredne, toda v njenih rokah jim je cena izredno poskočila. Dečel jih je sprejemala z nepopisnim veseljem in tudi roditelja sta bila vsa srečna.

Radodarna ni nič kaj posebno, — je dejal Cautru svoji ženi. — Zdi se mi, da ava njena edina sorodnika in teta imela zelo rada najino dečo. Morava ji prigravit, da pride k nam večkrat.

In res, teta Adela se je povabila vsako leto od julija do septembra v Saint-Piere-Quiberon. Vozila se je v tretjem razredu iz strahu pred nalezljivimi boleznimi in da bi je ne smatrali za bogato. Sicer je pa dama bolj varna, če potuje v tretjem razredu. Vedno, kar je prišla k nečaku, je prinesla dečel igrače, ki zame po sebi niso bile mnogo vredne, toda v njenih rokah jim je cena izredno poskočila. Dečel jih je sprejemala z nepopisnim veseljem in tudi roditelja sta bila vsa srečna.

Radodarna ni nič kaj posebno, — je dejal Cautru svoji ženi. — Zdi se mi, da ava njena edina sorodnika in teta imela zelo rada najino dečo. Morava ji prigravit, da pride k nam večkrat.

In res, teta Adela se je povabila vsako leto od julija do septembra v Saint-Piere-Quiberon. Vozila se je v tretjem razredu iz strahu pred nalezljivimi boleznimi in da bi je ne smatrali za bogato. Sicer je pa dama bolj varna, če potuje v tretjem razredu. Vedno, kar je prišla k nečaku, je prinesla dečel igrače, ki zame po sebi niso bile mnogo vredne, toda v njenih rokah jim je cena izredno poskočila. Dečel jih je sprejemala z nepopisnim veseljem in tudi roditelja sta bila vsa srečna.

Radodarna ni nič kaj posebno, — je dejal Cautru svoji ženi. — Zdi se mi, da ava njena edina sorodnika in teta imela zelo rada najino dečo. Morava ji prigravit, da pride k nam večkrat.

In res, teta Adela se je povabila vsako leto od julija do septembra v Saint-Piere-Quiberon. Vozila se je v tretjem razredu iz strahu pred nalezljivimi boleznimi in da bi je ne smatrali za bogato. Sicer je pa dama bolj varna, če potuje v tretjem razredu. Vedno, kar je prišla k nečaku, je prinesla dečel igrače, ki zame po sebi niso bile mnogo vredne, toda v njenih rokah jim je cena izredno poskočila. Dečel jih je sprejemala z nepopisnim veseljem in tudi roditelja sta bila vsa srečna.

Radodarna ni nič kaj posebno, — je dejal Cautru svoji ženi. — Zdi se mi, da ava njena edina sorodnika in teta imela zelo rada najino dečo. Morava ji prigravit, da pride k nam večkrat.

In res, teta Adela se je povabila vsako leto od julija do septembra v Saint-Piere-Quiberon. Vozila se je v tretjem razredu iz strahu pred nalezljivimi boleznimi in da bi je ne smatrali za bogato. Sicer je pa dama bolj varna, če potuje v tretjem razredu. Vedno, kar je prišla k nečaku, je prinesla dečel igrače, ki zame po sebi niso bile mnogo vredne, toda v njenih rokah jim je cena izredno poskočila. Dečel jih je sprejemala z nepopisnim veseljem in tudi roditelja sta bila vsa srečna.

Radodarna ni nič kaj posebno, — je dejal Cautru svoji ženi. — Zdi se mi, da ava njena edina sorodnika in teta imela zelo rada najino dečo. Morava ji prigravit, da pride k nam večkrat.

In res, teta Adela se je povabila vsako leto od julija do septembra v Saint-Piere-Quiberon. Vozila se je v tretjem razredu iz strahu pred nalezljivimi boleznimi in da bi je ne smatrali za bogato. Sicer je pa dama bolj varna, če potuje v tretjem razredu. Vedno, kar je prišla k nečaku, je prinesla dečel igrače, ki zame po sebi niso bile mnogo vredne, toda v njenih rokah jim je cena izredno poskočila. Dečel jih je sprejemala z nepopisnim veseljem in tudi roditelja sta bila vsa srečna.

Radodarna ni nič kaj posebno, — je dejal Cautru svoji ženi. — Zdi se mi, da ava njena edina sorodnika in teta imela zelo rada najino dečo. Morava ji prigravit, da pride k nam večkrat.

In res, teta Adela se je povabila vsako leto od julija do septembra v Saint-Piere-Quiberon. Vozila se je v tretjem razredu iz strahu pred nalezljivimi boleznimi in da bi je ne smatrali za bogato. Sicer je pa dama bolj varna, če potuje v tretjem razredu. Vedno, kar je prišla k nečaku, je prinesla dečel igrače, ki zame po sebi niso bile mnogo vredne, toda v njenih rokah jim je cena izredno poskočila. Dečel jih je sprejemala z nepopisnim veseljem in tudi roditelja sta bila vsa srečna.

Radodarna ni nič kaj posebno, — je dejal Cautru svoji ženi. — Zdi se mi, da ava njena edina sorodnika in teta imela zelo rada najino dečo. Morava ji prigravit, da pride k nam večkrat.

In res, teta Adela se je povabila vsako leto od julija do septembra v Saint-Piere-Quiberon. Vozila se je v tretjem razredu iz strahu pred nalezljivimi boleznimi in da bi je ne smatrali za bogato. Sicer je pa dama bolj varna, če potuje v tretjem razredu. Vedno, kar je prišla k nečaku, je prinesla dečel igrače, ki zame po sebi niso bile mnogo vredne, toda v njenih rokah jim je cena izredno poskočila. Dečel jih je sprejemala z nepopisnim veseljem in tudi roditelja sta bila vsa srečna.

Radodarna ni nič kaj posebno, — je dejal Cautru svoji ženi. — Zdi se mi, da ava njena edina sorodnika in teta imela zelo rada najino dečo. Morava ji prigravit, da pride k nam večkrat.

In res, teta Adela se je povabila vsako leto od julija do septembra v Saint-Piere-Quiberon. Vozila se je v tretjem razredu iz strahu pred nalezljivimi boleznimi in da bi je ne smatrali za bogato. Sicer je pa dama bolj varna, če potuje v tretjem razredu. Vedno, kar je prišla k nečaku, je prinesla dečel igrače, ki zame po sebi niso bile mnogo vredne, toda v njenih rokah jim je cena izredno poskočila. Dečel jih je sprejemala z nepopisnim veseljem in tudi roditelja sta bila vsa srečna.

Radodarna ni nič kaj posebno, — je dejal Cautru svoji ženi. — Zdi se mi, da ava njena edina sorodnika in teta imela zelo rada najino dečo. Morava ji prigravit, da pride k nam večkrat.

In res, teta Adela se je povabila vsako leto od julija do septembra v Saint-Piere-Quiberon. Vozila se je v tretjem razredu iz strahu pred nalezljivimi boleznimi in da bi je ne smatrali za bogato. Sicer je pa dama bolj varna, če potuje v tretjem razredu. Vedno, kar je prišla k nečaku, je prinesla dečel igrače, ki zame po sebi niso bile mnogo vredne, toda v njenih rokah jim je cena izredno poskočila. Dečel jih je sprejemala z nepopisnim veseljem in tudi roditelja sta bila vsa srečna.

Radodarna ni nič kaj posebno, — je dejal Cautru svoji ženi. — Zdi se mi, da ava njena edina sorodnika in teta imela zelo rada najino dečo. Morava ji prigravit, da pride k nam večkrat.

In res, teta Adela se je povabila vsako leto od julija do septembra v Saint-Piere-Quiberon. Vozila se je v tretjem razredu iz strahu pred nalezljivimi boleznimi in da bi je ne smatrali za bogato. Sicer je pa dama bolj varna, če potuje v tretjem razredu. Vedno, kar je prišla k nečaku, je prinesla dečel igrače, ki zame po sebi niso bile mnogo vredne, toda v njenih rokah jim je cena izredno poskočila. Dečel jih je sprejemala z nepopisnim veseljem in tudi roditelja sta bila vsa srečna.

Radodarna ni nič kaj posebno, — je dejal Cautru svoji ženi. — Zdi se mi, da ava njena edina sorodnika in teta imela zelo rada najino dečo. Morava ji prigravit, da pride k nam večkrat.

In res, teta Adela se je povabila vsako leto od julija do septembra v Saint-Piere-Quiberon. Vozila se je v tretjem razredu iz strahu pred nalezljivimi boleznimi in da bi je ne smatrali za bogato. Sicer je pa dama bolj varna, če potuje v tretjem razredu. Vedno, kar je prišla k nečaku, je prinesla dečel igrače, ki zame po sebi niso bile mnogo vredne, toda v njenih rokah jim je cena izredno poskočila. Dečel jih je sprejemala z nepopisnim veseljem in tudi roditelja sta bila vsa srečna.

Radodarna ni nič kaj posebno, — je dejal Cautru svoji ženi. — Zdi se mi, da ava njena edina sorodnika in teta imela zelo rada najino dečo. Morava ji prigravit, da pride k nam večkrat.

In res, teta Adela se je povabila vsako leto od julija do septembra v Saint-Piere-Quiberon. Vozila se je v tretjem razredu iz strahu pred nalezljivimi boleznimi in da bi je ne smatrali za bogato. Sicer je pa dama bolj varna, če potuje v tretjem razredu. Vedno, kar je prišla k nečaku, je prinesla dečel igrače, ki zame po sebi niso bile mnogo vredne, toda v njenih rokah jim je cena izredno poskočila. Dečel jih je sprejemala z nepopisnim veseljem in tudi roditelja sta bila vsa srečna.

Radodarna ni nič kaj posebno, — je dejal Cautru svoji ženi. — Zdi se mi, da ava njena edina sorodnika in teta imela zelo rada najino dečo. Morava ji prigravit, da pride k nam večkrat.

In res, teta Adela se je povabila vsako leto od julija do septembra v Saint-Piere-Quiberon. Vozila se je v tretjem razredu iz strahu pred nalezljivimi boleznimi in da bi je ne smatrali za bogato. Sicer je pa dama bolj varna, če potuje v tretjem razredu. Vedno, kar je prišla k nečaku, je prinesla dečel igrače, ki zame po sebi niso bile mnogo vredne, toda v njenih rokah jim je cena izredno poskočila. Dečel jih je sprejemala z nepopisnim veseljem in tudi roditelja sta bila vsa srečna.

Radodarna ni nič kaj posebno, — je dejal Cautru svoji ženi. — Zdi se mi, da ava njena edina sorodnika in teta imela zelo rada najino dečo. Morava ji prigravit, da pride k nam večkrat.

In res, teta Adela se je povabila vsako leto od julija do septembra v Saint-Piere-Quiberon. Vozila se je v tretjem razredu iz strahu pred nalezljivimi boleznimi in da bi je ne smatrali za bogato. Sicer je pa dama bolj varna, če potuje v tretjem razredu. Vedno, kar je prišla k nečaku, je prinesla dečel igrače, ki zame po sebi niso bile mnogo vredne, toda v njenih rokah jim je cena izredno poskočila. Dečel jih je sprejemala z nepopisnim veseljem in tudi roditelja sta bila vsa srečna.

Radodarna ni nič kaj posebno, — je dejal Cautru svoji ženi. — Zdi se mi, da ava njena edina sorodnika in teta imela zelo rada najino dečo. Morava ji prigravit, da pride k nam večkrat.

In res, teta Adela se je povabila vsako leto od julija do septembra v Saint-Piere-Quiberon. Vozila se je v tretjem razredu iz strahu pred nalezljivimi boleznimi in da bi je ne smatrali za bogato. Sicer je pa dama bolj varna, če potuje v tretjem razredu. Vedno, kar je prišla k nečaku, je prinesla dečel igrače, ki zame po sebi niso bile mnogo vredne, toda v njenih rokah jim je cena izredno poskočila. Dečel jih je sprejemala z nepopisnim veseljem in tudi roditelja sta bila vsa srečna.

Radodarna ni nič kaj posebno, — je dejal Cautru svoji ženi. — Zdi se mi, da ava njena edina sorodnika in teta imela zelo rada najino dečo. Morava ji prigravit, da pride k nam večkrat.

In res, teta Adela se je povabila vsako leto od julija do septembra v Saint-Piere-Quiberon. Vozila se je v tretjem razredu iz strahu pred nalezljivimi boleznimi in da bi je ne smatrali za bogato. Sicer je pa dama bolj varna, če potuje v tretjem razredu. Vedno, kar je prišla k nečaku, je prinesla dečel igrače, ki zame po sebi niso bile mnogo vredne, toda v njenih rokah jim je cena izredno poskočila. Dečel jih je sprejemala z nepopisnim veseljem in tudi roditelja sta bila vsa srečna.

Radodarna ni nič kaj posebno, — je dejal Cautru svoji ženi. — Zdi se mi, da ava njena edina sorodnika in teta imela zelo rada najino dečo. Morava ji prigravit, da pride k nam večkrat.

In res, teta Adela se je povabila vsako leto od julija do septembra v Saint-Piere-Quiberon. Vozila se je v tretjem razredu iz strahu pred nalezljivimi boleznimi in da bi je ne smatrali za bogato. Sicer je pa dama bolj varna, če potuje v tretjem razredu. Vedno, kar je prišla k nečaku, je prinesla dečel igrače, ki zame po sebi niso bile mnogo vredne, toda v njenih rokah jim je cena izredno poskočila. Dečel jih je sprejemala z nepopisnim veseljem in tudi roditelja sta bila vsa srečna.

Radodarna ni nič kaj posebno, — je dejal Cautru svoji ženi. — Zdi se mi, da ava njena edina sorodnika in teta imela zelo rada najino dečo. Morava ji prigravit, da pride k nam večkrat.

In res, teta Adela se je povabila vsako leto od julija do septembra v Saint-Piere-Quiberon. Vozila se je v tretjem razredu iz strahu pred nalezljivimi boleznimi in da bi je ne smatrali za bogato. Sicer je pa dama bolj varna, če potuje v tretjem razredu. Vedno, kar je prišla k nečaku, je prinesla dečel igrače, ki zame po sebi niso bile mnogo vredne, toda v njenih rokah jim je cena izredno poskočila. Dečel jih je sprejemala z nepopisnim veseljem in tudi roditelja sta bila vsa srečna.

Radodarna ni nič kaj posebno, — je dejal Cautru svoji ženi. — Zdi se mi, da ava njena edina sorodnika in teta imela zelo rada najino dečo. Morava ji prigravit, da pride k nam večkrat.

In res, teta Adela se je povabila vsako leto od julija do septembra v Saint-Piere-Quiberon. Vozila se je v tretjem razredu iz strahu pred nalezljivimi boleznimi in da bi je ne smatrali za bogato. Sicer je pa dama bolj varna, če potuje v tretjem razredu. Vedno, kar je prišla k nečaku, je prinesla dečel igrače, ki zame po sebi niso bile mnogo vredne, toda v njenih rokah jim je cena izredno poskočila. Dečel jih je sprejemala z nepopisnim veseljem in tudi roditelja sta bila vsa srečna.

Radodarna ni nič kaj posebno, — je dejal Cautru svoji ženi. — Zdi se mi, da ava njena edina sorodnika in teta imela zelo rada najino dečo. Morava ji prigravit, da pride k nam večkrat.

In res, teta Adela se je povabila vsako leto od julija do septembra v Saint-Piere-Quiberon. Vozila se je v tretjem razredu iz strahu pred nalezljivimi boleznimi in da bi je ne smatrali za bogato. Sicer je pa dama bolj varna, če potuje v tretjem razredu. Vedno, kar je prišla k nečaku, je prinesla dečel igrače, ki zame po sebi niso bile mnogo vredne, toda v njenih rokah jim je cena izredno poskočila. Dečel jih je sprejemala z nepopisnim veseljem in tudi roditelja sta bila vsa srečna.

Radodarna ni nič kaj posebno, — je dejal Cautru svoji ženi. — Zdi se mi, da ava njena edina sorodnika in teta imela zelo rada najino dečo. Morava ji prigravit, da pride k nam večkrat.

In res, teta Adela se je povabila vsako leto od julija do septembra v Saint-Piere-Quiberon. Vozila se je v tretjem razredu iz strahu pred nalezljivimi boleznimi in da bi je ne smatrali za bogato. Sicer je pa dama bolj varna, če potuje v tretjem razredu. Vedno, kar je prišla k nečaku, je prinesla dečel igrače, ki zame po sebi niso bile mnogo vredne, toda v njenih rokah jim je cena izredno poskočila. Dečel jih je sprejemala z nepopisnim veseljem in tudi roditelja sta bila vsa srečna.

Radodarna ni nič kaj posebno, — je dejal Cautru svoji ženi. — Zdi se mi, da ava njena edina sorodnika in teta imela zelo rada najino dečo. Morava ji prigravit, da pride k nam večkrat.

In res, teta Adela se je povabila vsako leto od julija do septembra v Saint-Piere-Quiberon. Vozila se je v tretjem razredu iz strahu pred nalezljivimi boleznimi in da bi je ne smatrali za bogato. Sicer je pa dama bolj varna, če potuje v tretjem razredu. Vedno, kar je prišla k nečaku, je prinesla dečel igrače, ki zame po sebi niso bile mnogo vredne, toda v njenih rokah jim je cena izredno poskočila. Dečel jih je sprejemala z nepopisnim veseljem in tudi roditelja sta bila vsa srečna.

Radodarna ni nič kaj posebno, — je dejal Cautru svoji ženi. — Zdi se mi, da ava njena edina sorodnika in teta imela zelo rada najino dečo. Morava ji prigravit, da pride k nam večkrat.

In res, teta Adela se je povabila vsako leto od julija do septembra v Saint-Piere-Quiberon. Vozila se je v tretjem razredu iz strahu pred nalezljivimi boleznimi in da bi je ne smatrali za bogato. Sicer je pa dama bolj varna, če potuje v tretjem razredu. Vedno, kar je prišla k nečaku, je prinesla dečel igrače, ki zame po sebi niso bile mnogo vredne, toda v njenih rokah jim je cena izredno poskočila. Dečel jih je sprejemala z nepopisnim veseljem in tudi roditelja sta bila vsa srečna.

Radodarna ni nič kaj posebno, — je dejal Cautru svoji ženi. — Zdi se mi, da ava njena edina sorodnika in teta imela zelo rada najino dečo. Morava ji prigravit, da pride k nam večkrat.

In res, teta Adela se je povabila vsako leto od julija do septembra v Saint-Piere-Quiberon. Vozila se je v tretjem razredu iz strahu pred nalezljivimi boleznimi in da bi je ne smatrali za bogato. Sicer je pa dama bolj varna, če potuje v tretjem razredu. Vedno, kar je prišla k nečaku, je prinesla dečel igrače, ki zame po sebi niso bile mnogo vredne, toda v njenih rokah jim je cena izredno poskočila. Dečel jih je sprejemala z nepopisnim veseljem in tudi roditelja sta bila vsa srečna.

Radodarna ni nič kaj posebno, — je dejal Cautru svoji ženi. — Zdi se mi, da ava njena edina sorodnika in teta imela zelo rada najino dečo. Morava ji prigravit, da pride k nam večkrat.

In res, teta Adela se je povabila vsako leto od julija do septembra v Saint-Piere-Quiberon. Vozila se je v tretjem razredu iz strahu pred nalezljivimi bole